

DE *Landeigenaar*

DRIEMAANDELIJKS - MEI - JUNI - JULI 2011

NR. 52 - LANDELIJK VLAANDEREN - VERENIGING VAN BOS-, LAND- EN NATUUREIGENAARS VZW

IN VLAANDEREN

BELGIË - BELGIQUE
P.B.
3990 PEER
12/3118

Inhoud

- blz. 01** Woord van de voorzitter
- blz. 03** Algemene Vergadering Landelijk Vlaanderen op 26 mei
- blz. 04** Toespraak minister-president Kris Peeters
- blz. 06** Eigenaars werpen zich op als partners op het platteland
- blz. 08** Inverde: opleidingen bos-, groen en natuurbeheer
- blz. 09** Natura 2000: de lokale actoren aan het woord
- blz. 13** FPG gelooft in de kracht van pacht
- blz. 14** De landeigenaar en successieplanning

De Landeigenaar in Vlaanderen is een uitgave van Landelijk Vlaanderen vzw. - Lambermontlaan 410 1030 Brussel - tel 02 217 27 40 - fax 02 217 27 43 info@landelijkvlaanderen.be - IBAN BE37 3350 4426 9028 v.u. B. de Lophem - www.landelijkvlaanderen.be

Woord van de voorzitter

Voorzitter Philippe Casier

Verder in dit nummer vindt U een verslag van onze ledenvergadering van 26 mei. Op onze website (www.landelijkvlaanderen.be) kan u de "live" opname zien van het debat dat er plaats heeft gevonden alsook de toespraak van minister-president Kris Peeters.

Het thema van de vergadering was het **privébeheer van bos en natuur** en dit in navolging van de uitgave van onze handleiding voor privé landbeheerders in Vlaanderen.

Zoals beschreven in de **handleiding**, is het de bedoeling om enerzijds de landbeheerders te informeren over de basisthema's van horizontaal beheer en tevens de overheid te sensibiliseren omtrent de actie van landbeheerders en hun verwachtingen voor nieuwe accenten in het beleid. De bedoeling is ook te pleiten voor een volwaardige erkenning van de rol van privé land-, bos-, en natuurbeheer naast het beheer door de overheid, de natuurverenigingen en de Europese steun voor de vergroening van de landbouw.

Het debat heeft de openheid van de verschillende overheidsdomeinen aangetoond en de toespraak van de **minister-president** is duidelijk wanneer hij stelt:

"...Het bewaren van de open ruimte houdt een belangrijke maatschappelijke functie in. Daarom pleit ik voor het hand in hand gaan van het privaat land- en natuurbeheer met het beheer door de Vlaamse overheid... De overheid moet ook het kader bieden om de private land- en natuurbeheerder in staat te stellen het beheer op een werkbare en financieel haalbare manier uit te voeren... De overheid beschikt niet over voldoende middelen om het land- en natuurbeheer volledig op te nemen... private boscigenaars die over een aanzienlijk areaal beschikken, zijn zelf het meest geschikt dit op een goede manier te beheren. Zij kunnen daarvoor ook op ondersteuning van de Vlaamse overheid rekenen... Samenwerking tussen overheid en private landbeheerders is ook nodig om de Europese doelstellingen inzake Natura 2000 en de Europese instandhoudingsdoelstellingen te verwezenlijken. Dit is immers een taak die de overheid niet alleen kan realiseren, ook het privé land- en natuurbeheer moet worden ingezet en geresponsabiliseerd... privébeheerders worden daarbij niet enkel gehoord, ze krijgen ook de kans om het beleid ter zake mee voor te bereiden. Theorie en praktijk moeten hier samenkomen..."

Daarenboven heeft de minister-president ook blijk gegeven van interesse voor het concept van een “**kenniscentrum privé landbeheer**”, mogelijks te realiseren in het kader van het plattelandsbeleid.

Een concrete uitwerking hiervoor moeten wij nog formuleren maar deze zal steunen op **drie pijlers**:

- De **communicatie** naar de betrokken actoren **verbeteren** met een infoloket en ondersteuning van de beheerders. De website en de handleiding zijn een eerste stap. Het begeleiden van het voortraject voor het opstellen van beheerplannen is ook te overwegen.
- De **ondersteuning promoten** van het opvolgen van **gebiedsgerichte overheidsprocessen** zoals Natura 2000, de afbakening van de landbouw-, bos- en natuurgebieden (AGNAS) en de projecten van landelijke inrichting.
- De **actie** van de vertegenwoordigers van de sector **ondersteunen** in het **overleg** en het **advieslandschap**, met een minimum aan evaluatiecapaciteit zodat die vertegenwoordigers met één stem kunnen spreken op proactieve wijze.

De grote uitdaging zal zijn een **gestructureerde vorm** te geven aan de inhoud van het concept “**privébeheer**” dat effectief en efficiënt moet zijn om op volwaardige manier als medeactor beschouwd te worden. Nieuwe elementen zoals samenwerking, monitoring van de resultaten en vorming zullen wel nodig zijn. Dit laatste is des te meer noodzakelijk omdat mettertijd de traditionele “bosbeheerkennis” in Vlaanderen verminderd is en vervangen wordt door “ingestudeerde” kennis met minder plaats voor terreinervaring. Dit is nog meer het geval voor **natuurbeheer** dat enkel toevertrouwd wordt aan gespecialiseerde actoren. Vandaag immers is de motivatie voor natuurbeheer van veel privépersonen ook duidelijker maar moet wel ondersteund worden met kennis.

Het zal zeer belangrijk zijn dit te doen in het kader van **samenwerkingen**, intern in de deelsectoren maar ook tussen de sectoren van het privébeheer. De jagerij, als mede actor in natuurbeheer, doet dit reeds. Ook de bosgroepen moeten het verder doen, vooral dan indien ze als gevolg van de interne staatshervorming, in de schoot zullen komen van de provincies, met een reëel gevaar voor verdere versnippering. Ook nieuwe **evenwichten** zullen moeten gevonden worden met de Regionale Landschappen, die een rol hebben gekregen in de sensibilisatie voor natuur bij versnipperde actoren maar waar tot nu toe bosgroepen en landbeheerders niet deelnemen aan het bestuur.

De overheid overweegt ook haar rol en de functies van **openbaar beheer** te evalueren en aan te passen. Natuurverenigingen stellen zich meer en meer voor als algemene beheerders van bos, natuur en zelfs landbouw.

Nu komt dus de tijd van het zoeken naar nieuwe evenwichten en taakstellingen alsook van de evaluatie van al de instrumenten. Deze evoluties worden nu actief besproken. De landbeheerders moeten hun stem op een constructieve wijze kunnen laten horen, doch met zoveel mogelijke eensgezindheid met andere verwante partijen. Landbeheerders drukken niet alleen op het beheer en op het beleid maar ook op de politiek. Dan is de stelling van de Minister president duidelijk: dit moet gebeuren **met één stem en dus in samenwerking**.

> *Philippe Casier*

Voorzitter Landelijk Vlaanderen

END

[Activiteiten]

De Algemene Vergadering van Landelijk Vlaanderen op 26 mei

> **Christophe Lenaerts**
PR Communicatie, Landelijk Vlaanderen

Op donderdag 26 mei j.l. was het weer zover: onze algemene ledenvergadering! Voorafgegaan door een mooie wandeling in het domein van Perk, waar we te gast waren bij landgoedbeheerder Paul de Lannoy, en deskundig gegidst door Tom Anthonis, met over de 40 deelnemers. De vergadering is van start gegaan in Hof ten As met bijna 100 leden en prominenten aanwezig.

Na het welkomstwoord van onze secretaris-generaal, Bertrand de Lophem, hebben we een voorstelling gehad van Valérie Vandenabeele over de vordering van het Natura 2000 project in Vlaanderen en de nieuwe IHD's (instandhoudingsdoelstellingen).

Hierop heeft Ophélie Eliat de voorstelling gemaakt van de nieuwe handleiding voor de privé landbeheerder, uitgegeven door Landelijk Vlaanderen, en geschreven door haar voorzitter Philippe Casier. De handleiding werd met een zéér warm applaus onthaald. De voorzitter heeft na het officiële gedeelte zijn handen vol gehad om ieders exemplaar te signeren.

Met de handleiding in de hand, heeft Pascale Naessens het debat geleid tussen prominenten van de publieke en private sector, met :

- **Johan Verstrynge**, afdelingshoofd afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling, *Departement Landbouw en Visserij*
- **Toon Denys**, gedelegeerd bestuurder *Vlaamse Landmaatschappij*
- **Bert Van Holen**, Provinciaal directeur *Agentschap voor Natuur en Bos Limburg*
- **René de Bont**, *Federatie Particulier Grondbezit NL*
- **Martin De Cock**, Managing Director *Agriland*
- **Geert Bruynseels**, Zaakvoerder, *Diensten Centrum voor Bosbouw*
- **Alain van Doorslaer**, stagiair Notaris
- **Philippe Casier**, Voorzitter *Landelijk Vlaanderen*

Na het debat heeft Christophe Lenaerts, verantwoordelijk voor de PR & communicatie bij Landelijk Vlaanderen, een overzicht gegeven over de nieuwe communicatiekanalen die we aanwenden, met o.a. een nieuwe website, een Facebook pagina, een Twitter account (landelijkvla) en nieuwsberichten via email. Hij heeft ook een sterk pleidooi gehouden over het feit dat Landelijk Vlaanderen een VZW is met beperkte middelen en het dus moet stellen met de lidgelden van de leden en sponsoring. Hoe meer leden, hoe sterker we staan bij onze gesprekspartners. Het is ook belangrijk dat alle leden zich samen inzetten voor en met hun vereniging.

Syngenta heeft een mooie presentatie gemaakt over "Operation Pollinator". Zij proberen de bijenpopulatie in Europa te stimuleren door het aanleggen van fauna akkers bij landbouwers en privé-eigenaars.

Ten slotte hebben we de toespraak gehad van minister president Kris Peeters, die ons de eer heeft gedaan zijn visie te delen over de samenwerking tussen private en publieke overheid rond landbeheer.

ΣΟΣ

[Activiteiten]

Toespraak door Kris Peeters

Vlaams Minister-President en
Vlaams Minister Van Economie, Buitenlands Beleid,
Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid

> **Minister-President Kris Peters**

Algemene Vergadering Landelijk Vlaanderen 26 mei 2011

Het is intussen al zes jaar geleden sinds de vorige keer dat ik deze jaarvergadering bijwoonde, toen nog als minister van openbare werken, energie, leefmilieu en natuur. Ik ben dan ook verheugd vandaag, in dit prachtige Hof ten As, vlakbij het Domein van Perk, opnieuw aanwezig te kunnen zijn. Dit keer niet enkel als minister-president van de Vlaamse Regering maar ook als minister bevoegd voor plattelandsbeleid.

Het Domein van Perk, dat in grote mate omsloten wordt door de sterk verstedelijkte Vlaamse Rand, blijft van grote symbolische waarde voor ons landelijk verleden. Het spreekt voor zich dat we dit erfgoed niet enkel moeten koesteren vanuit dit spraakmakende verleden, maar dat we dit ook actief moeten ontwikkelen in de context waarin we nu en in de toekomst leven.

Hierbij is het van groot belang dergelijk erfgoed leefbaar te houden en de beheerders en eigenaars ervan de nodige perspectieven en kansen te bieden op verdere ontwikkeling. Privaat land- en natuurbeheer heeft immers nog steeds een belangrijke meerwaarde in het bewaren van de ons nog resterende open ruimte in Vlaanderen.

Als eigenaars en beheerders ziet u dit beheer niet als een verplichte opgave, neen, u vervult deze rol met passie en overgave.

U mag dan ook terecht fier zijn op het patrimonium dat u in stand houdt en voor de toekomstige generaties bewaart en versterkt.

Het bewaren van de open ruimte houdt een belangrijke maatschappelijke functie in. Daarom pleit ik voor het hand in hand gaan van het privaat land- en natuurbeheer met het beheer door de Vlaamse overheid.

De overheid heeft, door middel van regelgeving, de mogelijkheid om ervoor te zorgen dat het onroerend patrimonium, van welke aard ook, duurzaam kan beheerd worden. Zij moet er over waken dat deze wetgeving zo accuraat mogelijk is. De overheid moet daarnaast ook het kader bieden om de private land- en natuurbeheerder in staat te stellen het beheer op een werkbare en financieel haalbare manier uit te voeren.

Anderzijds beschikt de overheid niet over voldoende middelen om het land- en natuurbeheer volledig op te nemen.

Private partners zijn essentieel en moeten dus als bondgenoten worden gezien.

Zo heeft het private landbeheer een belangrijke taak in het in standhouden van het landbouwareaal. Het beheren en gebruiken van kwaliteitsvol landbouwareaal biedt immers de beste garantie voor kwalitatieve landbouwproducten.

Het permanent beheer van aaneengesloten landbouwareaal is dan ook cruciaal om duurzame landbouw in Vlaanderen een toekomstperspectief te kunnen blijven bieden. Via het ruimtelijk structuurplan zijn de krijtlijnen door de Vlaamse Regering uitgezet en het overgrote deel van het agrarisch gebied is daarbij al herbevestigd.

Het is echter noodzakelijk dat alle belanghebbenden blijven samenwerken: overheid, landbouwers, natuurverenigingen en, niet in het minst, de landeigenaars.

De Vlaamse overheid stimuleert deze samenwerking in het plattelandsbeleid via het Vlaams Ruraal Netwerk.

Het Ruraal Netwerk, dat onderdeel uitmaakt van de Vlaamse overheid, brengt via studiedagen, seminars of publicaties alle belanghebbenden samen en licht het plattelandsbeleid toe. Op die manier ontstaat niet enkel een breder draagvlak voor het plattelandsbeleid, het is ook een manier om de verschillende spelers in dit verhaal dichter bij elkaar te brengen.

Privaat landbeheer heeft in Vlaanderen ook een grote betekenis in het kader van toerisme en recreatie. Heel wat privé natuur- en landbeheerders beschikken over prachtige landgoederen, bestaande uit waardevolle historische architectuur en parkinfrastructuur of landschappen. Dit patrimonium biedt een enorme meerwaarde voor toeristen en recreanten.

De overheid speelt ook hier een ondersteunende rol. Enerzijds via een aantrekkelijke ontsluiting - bijvoorbeeld een goed uitgebouwd fietsroutenetwerk - zonder evenwel daarbij de rechten van de eigenaar aan te tasten. En anderzijds via het creëren van mogelijkheden om ook economische activiteiten toe te laten, zoals overnachtinginfrastructuur.

Ook onze bossen zijn een belangrijke aantrekkingspool voor toeristen en recreanten. Bosgebieden zijn in onze contreien echter schaars geworden. De Vlaamse overheid heeft zich daarom tot doel gesteld het bosareaal terug te vergroten. Zij kan dit doen door nieuwe bossen aan te leggen of anderzijds bedreigde bossen aan te kopen. Tegelijkertijd zijn private boscijgenars die over een aanzienlijk areaal beschikken, zelf het meest geschikt dit op een goede manier te beheren. Zij kunnen daarvoor ook op ondersteuning van de Vlaamse overheid rekenen.

Versnippering van bossen moet alvast verder worden tegengegaan. Bosbeheersplannen kunnen een gezamenlijk beheer aanmoedigen, ontsnippering van bosbeheer zou ook kunnen gerealiseerd worden door het beheer door een beperkt aantal privé beheerders. Anderzijds moeten de privé landeigenars ook over mogelijkheden kunnen beschikken om bosareaal uit te breiden en aan economische, maar duurzame, houtkap te doen. Vlaanderen heeft immers de morele plicht om gedeeltelijk in de eigen houtbehoefte te voorzien en op die manier de grote wouden op andere continenten te helpen beschermen.

Samenwerking tussen overheid en private landbeheerders is ook nodig om de Europese doelstellingen inzake Natura 2000 en de Europese instandhoudingsdoelstellingen te verwezenlijken. Dit is immers een taak die de overheid niet alleen kan realiseren, ook het privé land- en natuurbeheer moet worden ingezet en geresponsabiliseerd. Privé beheerders worden daarbij niet enkel gehoord, ze krijgen ook de kans om het beleid ter zake mee voor te bereiden. Theorie en praktijk moeten hier samenkomen. De Vlaamse overheid reikt daarbij ondersteunende maatregelen en incentives aan die bijdragen aan het bereiken van de doelstellingen door privé beheerders, zoals overeenkomsten rond agromilieumaatregelen en grondbeleid of nieuwe mogelijkheden in het kader van een volgend programma voor plattelandsontwikkeling voor bosbouwers.

Samenwerking is mijn inziens ook essentieel binnen het netwerk van de privé beheerders zelf zodat er met één stem

wordt gesproken. De oprichting van de vzw Landelijk Vlaanderen in 2003 is daarbij een belangrijke mijlpaal gebleken. Sindsdien is Landelijk Vlaanderen als een belangrijke actor voor natuur- en landbeheer erkend. Het is verheugend vast te stellen hoe u de stem laat horen van zoveel landeigenars, en dit dankzij de vele vrijwilligers binnen de vereniging.

Landelijk Vlaanderen maakt onder meer deel uit van de strategische adviesraad voor Milieu en Natuur en wordt bij de ontwikkeling van nieuw beleid betrokken. U bent ook betrokken bij het interbestuurlijk plattelandsoverleg (IPO) en heeft een stem in de ontwikkeling van het plattelandsbeleid, waartoe u vanuit uw rol als beheerder van landgoederen een belangrijke bijdrage kunt leveren.

Hiermee kom ik automatisch tot het meest recente initiatief van de vzw. Sta me toe u te feliciteren met het uitwerken van een handleiding voor de beheerder van rurale eigendommen in Vlaanderen. U heeft hierbij de nood bij uw leden, maar ook bij andere beheerders, duidelijk gevoeld en gepast ingespeeld op het feit dat er vandaag nog te weinig kennis bestaat over de voor privébeheerders belangrijke instellingen, regelgevingen, projecten en instrumenten van de publieke of semi-publieke organisaties. Hierdoor brengt u uw leden dichter bij elkaar en vinden zij waardevolle oplossingen voor hun vragen.

De handleiding geeft ook enkele kritische kanttekeningen bij het beleid. Ik zie dit alvast als een uitgestrekte hand, als een oproep naar een forum voor samenwerking om samen de uitdagingen en doelstellingen inzake natuur, bos en land te kunnen bereiken op het platteland en in de verstedelijkte gebieden.

Tot slot wil ik u nog alle succes toewensen met uw toekomstige activiteiten. Ik reken daarbij op een wederzijdse goede samenwerking tussen de overheid en de vzw en zal steeds een oplossingsgerichte benadering van de talrijke uitdagingen op het platteland blijven nastreven.

[Activiteiten]

Landeigenaars werpen zich op als partner op het platteland

> Bron: www.VILT.be

Landelijk Vlaanderen, de vereniging van bos-, land- en natuureigenaars, presenteerde op haar ledenvergadering in Melsbroek een 'Handleiding voor de privé-landbeheerder' die een gids moet vormen in de wirwar van regelgeving omtrent landbeheer en -gebruik, subsidiëring, fiscaliteit, enz. Tijdens een debat over privaat landbeheer vroegen de landeigenaars om erkend te worden als actor in het natuur- en plattelandsbeheer.

Philippe Casier, voorzitter van Landelijk Vlaanderen, bekent dat landeigenaars zich wantrouwig durven opstellen omdat zij weinig vertrouwd zijn met de regelgeving, projecten, instrumenten en betrokken organisaties in het buitengebied. Met de 'Handleiding voor de privé-landbeheerder' wil hij een inleidend antwoord geven op de vragen van de leden en hen doorverwijzen naar (overheidswebsites met) gestructureerde en up to date informatie. De vernieuwde website van Landelijk Vlaanderen wil een aanvullende leidraad zijn.

Landelijk Vlaanderen wil landbeheerders in de dialoog met de overheid en andere plattelandsactoren vertegenwoordigen.

"Aangezien de Vlaamse overheid niet alles in eigen beheer kan klaarspelen, vraagt zij de steun van de private landeigenaars", zegt Casier, "wat een kentering is want de landbeheerders waren als actor verdwenen in het plattelandsbeleid, dat gedomineerd wordt door landbouwers en natuurorganisaties." Hij vraagt om een landgoed te beschouwen als een kleine onderneming die door de jonge generatie 'landondernemers' economisch en ecologisch uitgebaat moet worden.

Bert Vanholen van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) erkent de waarde van het overlegmodel en geeft toe dat Landelijk Vlaanderen in het verleden vergeten werd. Vanholen maakt zich sterk dat alle partners in het buitengebied vandaag wel goed betrokken worden bij het Natura 2000-proces, dat 62 speciale beschermingszones aanduidt in Vlaanderen. Hij wordt daarin bijgetreden door Casier die ruiterlijk toegeeft dat de instandhoudingsdoelstellingen een voorbeeld zijn van hoe de dialoog omtrent natuur- en plattelandsbeleid altijd zou moeten lopen.

Een stap verder dan overleg met de landeigenaars, is hen ondersteunen om de natuurdoelstellingen te behalen. "In het verleden ging veel overheidsgeld naar de aankoop van gronden die weinig doelgericht was, maar vooral inging op aangeboden kansen", zegt Geert Bruynseels van het Dienstencentrum voor Bosbouw. "Intussen kijkt de overheid verder dan de eigen organisatie en erkent zij dat het ondersteunen van de bestaande eigenaar de meest optimale aanwending van middelen kan zijn", meent Bruynseels. ➔

Volgens Vanholen zijn bepaalde natuurtypes moeilijk particulier te beheren, maar is dit voor het merendeel van de gebieden inderdaad de beste optie. “Bij goed beheer door de eigenaar wordt het voorkeepsrecht ten behoeve van het ANB niet uitgeoefend”, zegt Vanholen. Vandaag gebeurt die afweging op ad hoc basis, wat Landelijk Vlaanderen doet pleiten voor het instellen van een aantal criteria die een objectieve afweging mogelijk moeten maken.

Waar de landeigenaars vandaag betrokken zijn bij Natura 2000, is dat niet het geval bij het AGNAS-proces waarin overlegd wordt over de planologische uitbreiding met 40.000 ha natuur en 10.000 ha bos. Toon Denys, gedelegeerd bestuurder van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), repliceert dat de eigenaars niet in de kou blijven staan dankzij de kapitaalschaderegeling. “De vergoeding van eventuele schade door afbakening natuur is echter nog onvoldoende gekend”, geeft Denys toe.

Volgens de bestuurder van VLM introduceert het nieuwe decreet Landinrichting meer flexibele instrumenten om aan landbeheer te doen. “Landeigenaars worden een nieuwe doelgroep van de beheerinstrumenten”, zegt Denys, “zodat het afsluiten van beheerovereenkomsten tot de mogelijkheden gaat behoren, net als een vergoeding via een dienstenovereenkomst of via de vestiging van een erfdiensbaarheid.” Volgens Landelijk Vlaanderen is de nood aan samenwerking tussen actoren groot, net zoals er ook vraag is naar geïntegreerde beheerplannen, beheerinstrumenten voor landeigenaars en ondersteuning van privé-beheer.

In Vlaanderen komt jaarlijks 10.000 hectare landbouwgrond vrij uit pacht, maar in veel gevallen wordt geen nieuwe pachtovereenkomst afgesloten. “In Nederland is de reguliere pacht teruggelopen van 50 naar 20 procent van de landbouwgrond”, waarschuwt René de Bont van de Nederlandse Federatie Particulier Grondbezit. “In de plaats komen erfpacht, wat de boer langer zekerheid biedt, maar ook ‘zwarte’ pacht wat op lange termijn de bodemvruchtbaarheid niet ten goede komt”, meent de Bont.

Volgens Johan Verstrynge, afdelingshoofd Duurzame Landbouwontwikkeling, zijn er in België geen concrete

plannen om de Pachtwet aan te passen. “De laatste belangrijke aanpassing dateert van 20 jaar geleden”, zegt Verstrynge, “maar een aantal evoluties wijzen er op dat een bijsturing best overwogen wordt.” Hij benadrukt dat het niet de bedoeling mag zijn de Pachtwet te ondergraven omdat “de kapitaalintensieve land- en tuinbouwsector nood heeft aan bescherming”.

Anderzijds erkent Verstrynge dat overbescherming in het nadeel van de landbouwer kan spelen. “Zo krijgen veel voormalige pachtgronden paardenliefhebbers als nieuwe gebruikers om de pachtwet te omzeilen”, illustreert hij. Een mogelijke stimulans opdat eigenaars hun gronden zouden verpachten aan landbouwers, kan een vrijstelling van successierechten zijn, meent Verstrynge. Een andere denkpiste noemt hij hogere pachtprizen voor een langdurige pacht.

In zijn slottoespraak pleit Philippe Casier voor een kenniscentrum ‘privé-landbeheer’ naar analogie van het kenniscentrum van de jagers, die als beheerders van de fauna veel gelijklopende belangen hebben met de landeigenaars die zich opwerpen als beheerders van de flora. “Landbouwers worden fors gesubsidieerd vanuit het Europees landbouwbeleid, terwijl ook natuurverenigingen structureel ondersteund worden”, zegt Casier, “zodat de landeigenaars, maar ook de overheid, gediend zouden zijn met een bescheiden kenniscentrum inzake privé-landbeheer.”

“Privaat landbeheer heeft de toekomst voor zich want het biedt een heel belangrijke meerwaarde voor het bewaren van de ons nog resterende open ruimte en de instandhouding van het landbouwareaal”, drukt minister-president Kris Peeters, tevens bevoegd voor plattelandsbeleid, zijn steun uit. Landeigenaars nemen die beheertaak met veel passie op zich en kwijten zich van die taak zonder veel overheidsmiddelen, toont Peeters zich erkentelijk. “Als overheid moeten wij daar niet alleen veel respect voor hebben, maar deze overgave ook ondersteunen en verder enthousiasmeren”, aldus Peeters.

Inverde

opleidingen bos-, groen- en natuurbeheer

Inverde - Duboislaan 1b - 1560 Hoeilaart - info@inverde.be

[Activiteiten]

Inverde: opleidingen bos-, groen en natuurbeheer

Cursusaanbod september-oktober 2011

> Inverde

Het uitgebreide cursusaanbod van Inverde omvat voor elk wat wils. Tot eind oktober 2011 kan je kiezen uit onderstaande opleidingen. Let op: dit is slechts een greep uit het uitgebreide cursusaanbod van Inverde. Het volledige aanbod kan je raadplegen op de website: www.inverde.be

Wat vertellen planten mij?

- > zaterdag 3 september in Zoersel
- > zaterdag 10 september in Ronse

Vegetatiekunde: moeras en water, heide, struweel en ruigte

- > dinsdag 6, 13 en 21 september in Zoersel

Werken met de zeis

- > vrijdag 9 september in Eeklo

Poelen en natuurlijke vijvers

- > donderdagavond 15, 22 en 29 september in Willebroek + halve dag excursie op zaterdag 1 oktober

Natuurvriendelijke stadstuin

- > vrijdagavond 16 september

Wat met zieke bomen?

- > maandag 19 september regio Hoeilaart
- > woensdag 5 oktober in Schoten

Bomen snoeien

- > donderdag 22 september in Genk
- > vrijdag 23 september regio Leuven

Biologische Waarderingskaart

- > donderdag 16 juni in Oud-Heverlee

Evolutie van planten

- > zaterdag 1 oktober in Meise

Klein hout verwerken met handgereedschap

- > dinsdag 4 oktober in Sint-Truiden

Wetgeving en beleid van de groene ruimte

- > module 1: boswetgeving en -beleid, dinsdag 11 oktober in Genk
- > module 2: natuurwetgeving en -beleid, dinsdag 18 oktober in Genk

Gereedschapsonderhoud

- > dinsdag 11 oktober in Hoeilaart

Verwarmen met hout

- > dinsdag 25 oktober in Genk

Voor al deze opleidingen is **vooraf inschrijven verplicht**. Dat kan via de website van Inverde www.inverde.be. Daar vind je ook van alle opleidingen het uur, de prijs en de locatie. En je kan je er ook abonneren op de elektronische nieuwsbrief. Zo blijf je steeds op de hoogte van alle activiteiten van Inverde. Je kan ook telefonisch inschrijven via 02-658 24 94.

[Natuur]

> Valerie Vandenabeele, project manager Natura 2000 voor Landelijk Vlaanderen en Hubertus Vereniging Vlaanderen

Natura 2000: de lokale actoren aan het woord

Als vervolg op het BOLOV (Bovenlokaal overleg) van het Hallerbos en de Vlaamse Ardennen, werden de BOLOV-ambassadeurs van de diverse verenigingen halverwege juni uitgenodigd voor een terreinbezoek in een SBZ (Speciale beschermingszone). De bedoeling van het bezoek was om de lokale actoren zelf aan het woord te laten en hun woorden met de praktijk toe te lichten. Onder meer kwamen enkele acties op terrein en aangehaalde knelpunten van de sectoren landbouw, jacht, natuurverenigingen en eigenaars aan bod.

LANDBOUW

Ons bezoek in het SBZ Hallerbos bracht ons eerst naar de boerderij van Johan Felis. Een familiebedrijf dat in de jaren '70 uitgroeide van een kleine boerderij met melk-vleeskoeien naar een groot bedrijf met enerzijds zuiver melkvee en anderzijds zuiver vleesvee. Naast veeteelt, doet boer Johan ook aan akkerbouw, moet hij rekening houden met de melkquotum, mestuitvoer en allerlei wetgeving rond stedenbouwkundige vergunningen, milieuvergunningen en mest. Daar bovenop probeert deze landbouwer ook nog een handje mee te helpen aan onze natuur. 's Winters gebeurt het onderhoud van kleine landschapselementen, zoals de meer dan 100 knotwilgen die op zijn landerijen groeien. Maar er zijn ook taluds van holle wegen die moeten onderhouden worden.

Volgens de IHD (instandhoudingsdoelstellingen) zouden de weiden meer moeten evolueren naar natuurweiden. Dit gaat dan vooral om natte weiden en Johan Felis merkt op dat dit gezondheidsproblemen voor het vee meebrengt. Daarom bemest hij in maart de grond eenmalig met kalkcyanamide dat de slakken verbrandt die aandoeningen als leverbot en maag- en darmworm met zich meebrengen. Dit is een aandachtspunt waarmee rekening moet worden gehouden bij de uitvoering van de IHD's.

Onderhoud kleine landschapselementen onder de vorm van knotwilgen.

Het Land van Teirlinck-project (landinrichting) wenst de open ruimte te behouden in de streek. Overheid en gemeenten vragen daarbij om trage wegen opnieuw te openen. Het probleem voor de landbouwer is dat deze vaak zigzaggend door de akkers lopen. Ook dit is een aandachtspunt dat bekeken moet worden zodat zowel de lokale wandelaars kunnen genieten van de natuur als de landbouwer zonder veel hindernissen kan blijven werken op zijn land. Een ander negatief effect van de kleine percelen of opdeling van landbouwpercelen (bijvoorbeeld in ruilverkaveling) is dat bij de onkruidbestrijding steeds meer actieve stof aan de randen

zit en bijgevolg meer actieve stof gespreid wordt op vele kleine percelen dan op een groot perceel.

Maar het meest irriterende knelpunt van alle goede voornemens zijn de voorbijgangers die blikjes en afval in de natuur werpen. Tegenwoordig zijn de dorsmachines reeds uitgerust met een metaaldetector die de metalen blikjes moet signaliseren. Bij metaalarm moet dan de ganse machine stilgelegd worden en moet men het blik gaan zoeken. Boer Johan zegt er bij: "7 blikjes kosten een landbouwer € 100!"

NATUUR

Het volgende gebied dat bezocht werd was het Kesterbeekmoeras. Natuurpunt kocht dit stukje natuur en heeft een overeenkomst met een landbouwer om er te maaien. Een pientere jager maakte echter de opmerking dat reeds gedeeltelijk gemaaid was, hoewel dit pas over een maand (vanaf 15 juli) zou mogen gebeuren. Natuurpunt erkende de fout en zal de landbouwer hierover aanspreken, want de afspraak was wel degelijk om het broedseizoen te respecteren. Voorts worden niet

Kesterbeekmoeras met typische soorten zoals valeriaan, meiorchis en pluimzegge.

alle stukken in een keer gemaaid, maar cyclisch zodat fauna kan overleven en de vegetatie kan standhouden. In sommige gevallen, zoals glanshaverhooiland is ook nabegrazing mogelijk. In dit gebied komen planten zoals valeriaan, meiorchis en pluimzegge voor die typisch zijn door de alkalische kwel van deze streek.

Hier zal in de toekomst een verbinding komen voor fauna, via houtkanten en bomen.

Een eindje verder op het terreinbezoek zien we dit pittoreske landschap waar natuurland samen met de landbouw de verbindingen voor fauna wil laten toenemen. Het gaat vooral om de aanplant van houtkanten en enkele bomen samen met de twee eiken die er reeds staan, in functie van het Land van Teirlinck-project.

OVERHEID

Tot slot belandden we bij het Begijnenbos, dat in eigendom is van het OCMW en in beheer van ANB. Het bos bestaat vooral uit beuk en naaldbout. Er heerst een uitkapbeheer om de 8 jaar, waarbij geen opening voor verjonging wordt gelaten. Het doel is om de structuur van het bos te verrijken door te dunnen en zo een rijke variatie aan soorten te bekomen. Men beoogt vooral zwaar loofhout en dode staande bomen, waarbij onder andere gedacht wordt aan het biotoop voor vliegend hert. Het naaldbout moet geleidelijk aan omgevormd worden. Het Begijnenbos is momenteel slechts 28 ha groot, waar het minimum structuur areaal (MSA) 40 ha bedraagt. Uitbreiding is dus nodig in het kader van Natura 2000, waarbij lokaal beukenbos met wilde hyacinten zal gerealiseerd worden en op lange termijn zuur beukenbos met ondergroei van onder andere bosanemonen. Ook bosranden moeten verbeterd worden, deze hebben ondermeer belang voor warmteminnende soorten zoals het vliegend hert, maar vormen ook een buffer tussen het bos en naburige landschap.

LANDBOUW

In tegenstelling tot SBZ Hallerbos, waar de nadruk vooral lag op uitbreiding van bossen, vinden we in de Vlaamse Ardennen vooral doelen naar kwaliteitsverbetering en verbindingen. Na WOII volgde een degradatie van het bos door houtkap en intensivering van de landbouw. Verbindingen tussen bossen namen af en het ecologische netwerk leed hieronder. Doordat de landbouw dicht tegen het bos kwam, ontstond erosie waarbij leem van de akkers in het bos ging uitspoelen en zich geulen gingen vormen. Bijgevolg stroomt geëutrofeerd

Gronddrang, bestaande uit planken, houdt erosie tegen.

regenwater langs de geulen naar de bronbeken in het bos, waardoor de beken uitschuren. Op de foto, genomen in het Elenebos in de Vlaamse Ardennen, ziet men een gronddrang van planken die deze problematiek moet tegengaan. Een andere of bijkomende oplossing is de aanleg van bufferstroken, waarvoor de VLM subsidies verleent. ➔

Andere maatregelen die genomen kunnen of moeten worden zijn bijvoorbeeld de ontwikkeling van een goede bosrand met overgangsvegetaties. Dit kan in het bos, op het akker of op beide. In het bos heeft als nadeel dat er bos moet omgevormd worden, op het akker heeft als nadeel dat de landbouwer daar verlies op maakt als deze niet of onvoldoende gecompenseerd wordt. In de Vlaamse Ardennen houden landbouwers vaak ook rekening met de plantrichting, die dwars op de helling moet liggen zodat de gevolgen voor erosie beperkt worden. Ook bij ruilverkavelingen moet hier aandacht aan besteed worden, want grotere akkers geven aanleiding tot meer erosie.

Bronbeekje in Elenebos, leefgebied van de bronlibel.

Bos

In dit gedeelte van het Elenebos wil een boscigenaar ingrepen doen ten voordele van de vuursalamander. Daarbij zou een dammetje worden gemaakt in het bronbeekje om staand water te verkrijgen. ANB weigerde de aanvraag echter op basis van het risico om het leefgebied voor de bronlibel te verliezen, dat bestaat uit dit bronbeekje (in halfschaduw met sedimenterende bladeren).

ECONOMIE/RECREATIE

De Vlaamse Ardennen worden steeds populairder als recreatieoord. Het gevolg hiervan is dat er een grotere druk komt op de natuur door betreding en vervuiling (bijvoorbeeld tijdens de Ronde van Vlaanderen). Deze holle weg ondervindt daar bijvoorbeeld de negatieve gevolgen van, met als gevolg dat de regels steeds strikter worden en de weg uiteindelijk afgesloten wordt. Daarom is het van belang om recreatie te zoneren naar minder kwetsbare gebieden en de wegen te onderhouden zodat de gebruikers niet geneigd zijn om nieuwe wegen te banen en op die manier steeds meer te vertrappen.

Holle wegen ondervinden negatieve gevolgen door de toenemende recreatie.

JACHT

Weide omgetoverd tot faunaparadijs met vruchtdragende bomen en struiken.

Thomas Vanderbeke uit de WBE (Wildbeheerseenheid) Vlaamse Ardennen, toonde een prachtig voorbeeld van wat een jager allemaal voor de biodiversiteit doet. Op een weide

Aanplant van een houtkant van 800m in samenwerking met de landbouwer.

plantte hij inheemse bomen (beuk, es, olm, ...) aan en een haag van meidoorn en sleedoorn, daarnaast een wildakker en een boomgaard met allerlei besdragende struiken. De tweede foto toont de vlotte samenwerking met de lokale landbouwer (en eigenaar). De jager kreeg de toelating om een houtkant

Poel omringd met inheemse bomen, als biotoop voor amfibieën en insecten.

Ophoping maai- en snoeiafval als biotoop voor vele soorten.

van 800 m meidoorn en sleedoornhaag te planten die o.a. ten goede komt aan de 5 broedparen geelgors in de omgeving. Ook een strook wintergraan wordt niet geoogst en dient tot voedsel van deze soort.

Aan de andere kant van het perceel werd ook een kleine poel

aangelegd door de jager. Rondom en in de poel staan elzen, wilgen en lis. De aanwezige mensen van ANB maakten hierbij de suggestie om de elzen rondom de poel te verwijderen. Dit om meer zonlicht toe te laten in de poel, waardoor deze aantrekkelijker wordt voor amfibieën.

Houtschilfers rond boompjes ter bemesting en bescherming.

Aantasting met essenziekte Chalara fraxinea.

Rustpaal voor roofvogels.

Beschermde rivier met voorkomen zeldzame rivierdonderpad.

Nog enkele tips van jager Thomas Vanderbeke :

- Houtschilfers rond de boompjes (boomspiegel) dienen als mest en bescherming voor de boom. 's Winters dienen deze echter verwijderd te worden tegen wortelschade door woelmuizen.
- Een voorwaarde en overeenkomst met de landbouwer om natuur naast zijn perceel te creëren was dat distels gesproeid zouden worden om uitzaai tussen de gewassen te voorkomen.
- Een essenziekte blijkt ook hier aanwezig. Op de foto zijn de afgestorven toppen zichtbaar die veroorzaakt worden door een vaatverstoppende schimmel (*Chalara fraxinea*). Aantastingen kunnen gemeld worden aan het Diagnosecentrum voor bosbomen (tel. 054/43.61.96, gsm 0473/60.89.22, fax. 054/43.61.60, e-mail arthur.dehaeck@inbo.be). Op die manier kan het centrum zoveel mogelijk gegevens verzamelen over de verspreiding.
- Aan de zuidhelling van het terrein worden gemaaid gras en twijgen opgehoopt die het ontstaan geven aan een geliefkoosd biotoop van hazelwormen, konijnen, vlinders en vele andere insecten.

- Enkele palen tussen de bomen zijn een aangename rustplaats voor roofvogels die graag helpen de populatie woelmuizen (die wortelschade veroorzaken) in te perken.
- Om de jonge boompjes tegen woelmuizen te beschermen wordt de eerste maanden een wachtbuis van 30-40 cm rond de boomstam geplaatst. De buizen kunnen best om de boompjes aangebracht worden als het voldoende warm is om ze te plooien en laat genoeg op het jaar wanneer de bast niet meer groeit. Vergeet nadien niet de buizen (die best mogen opvallen) weer uit het bos te halen !

OVERHEID

Tot slot vindt men in de Vlaamse Ardennen nog enkele rivieren met een beschermd statuut. Er komen nog zeldzame soorten voor, zoals in dit geval de rivierdonderpad.

Voor meer informatie over Natura 2000:

www.natura-2000.be

[Landbouw]

FPG gelooft in de kracht van pacht

> *Federatie Particulier Grondbezit, Nederland*
Lopende zaken, mei 2011

Op 13 mei heeft de FPG haar tweede jubileumsymposium gehouden, getiteld 'De kracht van pacht – daar is over nagedacht'. Aan het symposium namen maar liefst 165 personen deel. De Federatie gaf een handreiking voor het toekomstgericht maken van pacht, omdat ze gelooft in de kracht van pacht. Omdat pacht belangrijk is voor de toekomst van jonge en bestaande ondernemers en de landbouw. Omdat verpachten van grond een belangrijke vorm van rendabel vermogensbeheer kan blijven en een veilige langetermijnbelegging. Omdat pacht belangrijk is voor de instandhouding en de ontwikkeling van vitale landgoederen, agrarisch grondbezit en het agrarische cultuurlandschap.

De FPG wil dit oppakken in samenwerking met organisaties van ondernemers in land en tuinbouw, pachters en jonge boeren. Om samen te zorgen dat ook in de toekomst boeren, grondeigenaren en het landelijk gebied kunnen blijven profiteren van de kracht van pacht.

Toekomstgerichte agrarische ondernemers hebben voor schaalvergroting en bedrijfsontwikkeling steeds meer grond en kapitaal nodig. De financiering hiervan gaat steeds meer knellen, onder andere door de hoge grondprijzen en stijgende rente. De behoefte aan pacht als grondfinancieringsinstrument is dan ook groter dan ooit. Pacht als gebruiksrecht en financieringsinstrument van grond is goedkoper dan andere vormen van grondfinanciering. Pacht geeft agrarische ondernemers de ruimte om te kunnen investeren in bedrijfsontwikkeling en om te kunnen blijven ondernemen, ook in de toekomst.

Particuliere grondeigenaren en private beleggers willen blijven investeren in het verpachten van grond. Als veilige langetermijnbelegging, voor de instandhouding en het beheer van landgoederen en het agrarische cultuurlandschap.

Het is aan politici om te zorgen dat er toekomstgerichte pachtregels komen, aangepast aan de behoeften van boeren en grondeigenaren. Belangrijk daarbij is dat er een nieuw evenwicht wordt gevonden tussen de belangen van pachters en verpachters, omdat de gezamenlijke belangen groter zijn dan de tegenstellingen.

De FPG vindt dat het toekomstgericht maken van pacht langs twee hoofdlijnen zou moeten geschieden:

1. Liberaliseren en flexibiliseren van pacht voor nieuwe overeenkomsten.

Uitgangspunten:

- Gericht op toekomstgerichte bedrijfsontwikkeling
- Langdurig in gebruik geven van grond en gebouwen
- Tegen door partijen overeen te komen prijs
- Aan agrarische ondernemers
- Voor de afgesproken termijn

Dat betekent verdere flexibilisering van pachtregels voor nieuwe overeenkomsten en vrije prijsvorming. Daarmee kun je ook tegelijkertijd het onjuist gebruik van het pachtrecht uitbannen.

De FPG wil het grootste knelpunt oplossen om daarmee nieuwe langjarige pachtovereenkomsten weer mogelijk te maken. Dit wil zij bereiken door de dwingendrechtelijke bepalingen pachtrecht en het pachtprijsstelsel niet langer van toepassing te laten zijn op nieuwe overeenkomsten langer dan 6 jaar. Deze vorm van pacht is bij onze oosterburen zeer succesvol: ongeveer 60% van cultuurgrond wordt daar verpacht.

2. Verbeteren bestaande systeem reguliere pacht (bestaande overeenkomsten)

Allereerst is belangrijk dat er vertrouwen blijft in het pachtprijsstelsel. Steeds weer discussie over het pachtprijsstelsel ondermijnt het vertrouwen. Het weer invoeren van de AOW-gerechtigde leeftijd zonder opvolger als opzeggingsgrond, geeft beweging in de pachtmarkt en kansen voor jonge boeren. Het pachtprijsstelsel bedrijfsgebouwen is aan modernisering toe en moet meer worden gebaseerd op de economische waarde van gebouwen. Maak de administratieve lasten kleiner door het scheppen van een correctieve toets achteraf. En de FPG pleit voor fiscale vrijstelling voor duurzaam verpachten.

[Activiteiten]

De landeigenaar en successieplanning

> **Cazimir Advocaten**

Landelijk Vlaanderen organiseert in samenwerking met Cazimir Advocaten de studiedag

"De landeigenaar en successieplanning"

Als landeigenaar heeft u zich waarschijnlijk reeds meermaals de vraag gesteld over wat er precies gebeurt met uw vermogen na uw overlijden. Krijgt mijn echtgenoot of levenspartner wel voldoende? Wat als mijn kinderen nog minderjarig zijn, wie beheert hun vermogen? Kan ik iemand ontvallen? En minstens even belangrijk, hoeveel belastingen betalen mijn erfgenamen? Kan ik dan deze hoge successierechten eventueel vermijden?

Het advocatenkantoor Cazimir is gespecialiseerd in de begeleiding van particulieren bij de uitwerking van hun vermogens- en successieplanning. De deskundigen van het kantoor zullen gedurende deze studiedag ingaan op de basisprincipes van een evenwichtige en flexibele successieplanning. Daarnaast zullen zij ingaan op enkele topics die in het bijzonder de landeigenaar aanbelangen.

Denk maar aan de vrijstelling van successierechten in het Vlaamse Gewest voor gronden gelegen in een VEN-gebied of de vrijstelling voor bossen met een goedgekeurd bosbeheerplan. Verder bestaan er in het Vlaamse Gewest nog bijzondere tarieven voor de schenking van bouwgronden of voor een schenking aan een vzw of private stichting. De deskundigen gaan nader in op de toepassingsvoorwaarden en bespreken hoe u deze gunstmaatregelen optimaal kan benutten. Er wordt ook gekeken hoe de successierechten worden geregeld in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waalse Gewest. Dit is niet onbelangrijk. Welke successiewet van toepassing is, wordt immers bepaald door de woonplaats van de erflater. Dat de landeigendommen van een inwoner van het Waalse Gewest gelegen zijn in het Vlaamse Gewest is hierbij hoegenaamd niet van belang. De Waalse successiewet zal het toepasbare tarief bepalen, alsook de toepassingsvoorwaarden voor een eventuele vrijstelling.

De erfenisrechten, die bepalen welke rechten uw erfgenamen hebben in uw nalatenschap en het huwelijksvermogensrecht, dat bepaalt hoe echtgenoten de verdeling van hun vermogen regelen, verschillen gelukkig niet van Gewest tot Gewest. Niettemin is ook deze regelgeving zeer complex. De advocaten van het kantoor Cazimir zullen u eveneens wegwijs maken in de basisbeginselen van het Belgische huwelijksvermogensrecht en erfrecht. Concreet hoe kan u uw landeigendommen binnen het familiaal vermogen behouden of hoe kan u de versnippering ervan tegengaan. Hoe kan u nu reeds het beheer ervan na uw overlijden regelen?

De studiedag zal doorgaan op 11 oktober 2011 om 18u00, op het domein Batenborch (Vijfhoekstraat 40, 1800 Vilvoorde). **De studiedag is gratis maar inschrijven is verplicht en dit vóór 4 oktober.** Inschrijven kan door een mailtje te sturen naar info@cazimir.be. Voor meer informatie kan u terecht op onze website.

Professionele Advertenties

Heeft u een bedrijf en wenst u, uw diensten aan te bieden aan onze lezers? U kan hier adverteren! Tarieven en voorwaarden staan op onze website (www.landelijkvlaanderen.be/sponsoring)

Mobiele Boomzagerij LOG-ic

Verzagen van boomstammen tot planken en balken op locatie bij u thuis of in het bos.

www.log-ic.be - zagerij@log-ic.be - Tel: 0475/703.254

Landelijk Vlaanderen

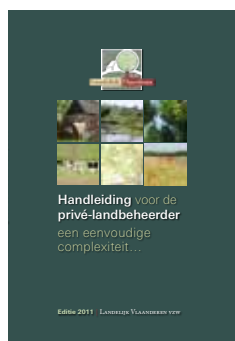
Belangenorganisatie voor landeigenaren in Vlaanderen. **Wordt vandaag nog lid.**

www.landelijkvlaanderen.be - info@landelijkvlaanderen.be
Tel: 02/217.27.43

Privé Advertenties

Verkoopt u een stuk grond, bos of ander materiaal, dat uw mede-eigenaars interesseert? Adverteer hier voor maar € 25 per uitgave. (Tarieven en voorwaarden: www.landelijkvlaanderen.be/sponsoring)

Adverteer hier!

Bestellingsformulier voor het handboek:

Handleiding voor de privélandbeheerder

- ☐ Ja ik wil de "Handleiding voor de privé-landbeheerder" bestellen en stort de overeenkomstige bijdrage op IBAN BE37 3350 4426 9028 - BIC : BBRUBE33

Naam _____

Leveringsadres _____

Tel _____

Fax _____

E-mail _____

Aantal Frans _____

Aantal Nederlands _____

- ☐ Ik ben lid van Landelijk Vlaanderen

☐ Ik bestel voor 15 maart 2011 en betaal _____ x 10€ + 5€ = _____ €

☐ Op afspraak haal ik de bestelling op in de kantoren van LV te Brussel en betaal ik geen € 5 extra

☐ Ik bestel na 15 maart 2011 en betaal _____ x 15€ + 5€ = _____ €

☐ Op afspraak haal ik de bestelling op in de kantoren van LV te Brussel en betaal ik geen € 5 extra

☐ Ik ben geen lid van Landelijk Vlaanderen en betaal _____ x 30€ + 5€ = _____ €

Terug te sturen naar: **Landelijk Vlaanderen vzw.**

Lambermontlaan 410 - 1030 Brussel - tel 02 217 27 40 - fax 02 217 27 43 - info@landelijkvlaanderen.be

Inschrijvingsformulier voor nieuwe leden

- ☐ Ja ik steun Landelijk Vlaanderen vzw en haar doelstellingen. Ik stort mijn bijdrage op IBAN BE37 3350 4426 9028

Naam _____

Adres _____

Tel _____

Fax _____

E-mail _____

LEDENBIJDRAGE (BASISBEDRAG € 60 + € 2/HA)

Aldus stort ik € 60 + _____

= € _____

Handtekening _____

Terug te sturen naar : **Landelijk Vlaanderen vzw.**

Lambermontlaan 410 - 1030 Brussel - fax 02 217 27 43 - info@landelijkvlaanderen.be

webcast
streaming
video services

Contact:

Emmanuel De Groef
Tel: +32 2 709 10 50
manu.de.groef@telemak.com
www.telemak.com

ARBORA

Houten schuurtjes

Mobiele boomzagerij

Snoei- en velwerk

Landelijke omheiningen

ARBORA SERVICE BVBA

Kapellestraat 15 - 9220 Hamme
België - Tel.: 052 / 47.27.84 - Fax.: 052 / 48.11.25
Gsm: 0475/ 70.54.28 - arboraservice@skynet.be
www.arboraservice.be

GROTE VLAAMSE BRANDHOUTHAPPENING MET GROTE BRANDHOUTVERKOOP

Op zaterdag 8 oktober 2011 organiseren de Antwerpse Bosgroepen in samenwerking met verschillende partners een grote Vlaamse brandhouthappening in Olen. Tijdens deze happening kun je kennismaken met alles wat te maken heeft met het veilig en bosvriendelijk exploiteren van (brand) hout. Het wordt een evenement voor heel de familie met tal van demonstraties, lokale specialiteiten, brandhoutspelen, muziek en de allereerste Kempense brandhoutgames. De toegang is gratis. De happening gaat van start met een grote brandhoutverkoop waarbij er loten worden aangeboden uit de gehele provincie Antwerpen.

Praktisch

WANNEER?

zaterdag 8 oktober 2011, vanaf 9u00

WAAR?

Domein Teunenberg
parking en toegang via Bulestraat, Olen

PROGRAMMA

Voormiddag: Grote Antwerpse brandhoutverkopen:
150 brandhoutloten uit de volledige provincie Antwerpen

Namiddag: Grote Vlaamse brandhoutbeurs met standhouders van veiligheidsmateriaal, kleinschalige bosbouwmachines en -technieken, houtkachels en een mobiele boomzaag.

En verder

- demonstraties van boomklimmen, vellen, ruimen, klieven, onderhoud machines, handgereedschap, trekpaarden, ...
- grote Kempense brandhoutgames: paalwerpen, bijlwerpen, zagen, hakken, nagelkloppen
- animatie: Westelfolkmuziek, maken van houten muziekinstrumenten, houtsnijwerk, houtdraaiers, carving, cubspel, ...
- bos-café en -restaurant: artisanaal gebrouwen bier en wijn door Vinamici Odloo en pensen met appelmoes en frikadellen en kriecken door het Rode Kruis van Olen